

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	داخلی	تعداد دانشجوی	
عنوان درس	فیزیوپاتولوژی دستگاه گوارش	تعداد واحد	
مقطع و رشته تحصیلی	دکتری حرفه ای پزشکی	تاریخ شروع دوره	
نیمسال تحصیلی		تاریخ پایان دوره	
مدرس/مدرسین درس		روز و ساعت جلسات	
مسئول درس (دروس اشتراکی)		دروس پیش نیاز	
روش برگزاری (حضوری/مجازی/ترکیبی)		محل برگزاری	

شرح کلی درس:

این درس به بررسی فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی بیماری‌های شایع دستگاه گوارش، کبد، مجاری صفراوی و پانکراس می‌پردازد. دانشجویان با مکانیسم‌های ایجاد بیماری‌ها، تظاهرات بالینی، اصول تشخیص و رویکردهای اولیه برخورد با بیماران مبتلا به اختلالات گوارشی آشنا می‌شوند.

در این درس مباحثی نظیر درد شکم، دیسفاژی، خونریزی گوارشی، بیماری رفلاکس معده به مری، زخم پپتیک، بیماری‌های التهابی روده، اسهال و یبوست، بیماری‌های کبدی، زردی، بیماری‌های مجاری صفراوی و اختلالات پانکراس مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف درس، ایجاد توانایی در درک ارتباط بین پاتوفیزیولوژی بیماری‌ها و تظاهرات بالینی آن‌ها و تقویت رویکرد تشخیصی دانشجویان است.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی با فیزیولوژی طبیعی دستگاه گوارش، کبد و پانکراس.
شناخت مکانیسم‌های پاتوفیزیولوژیک بیماری‌های شایع دستگاه گوارش.
آشنایی با علائم و نشانه‌های بالینی بیماری‌های گوارشی و کبدی.
آشنایی با رویکرد تشخیصی بیماران مبتلا به اختلالات گوارشی.
توانایی تفسیر یافته‌های بالینی، آزمایشگاهی و تصویربرداری مرتبط با بیماری‌های گوارش و کبد.
درک ارتباط بین پاتوفیزیولوژی بیماری‌ها و تظاهرات بالینی آن‌ها.

روش تدریس:

☐ روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒ روش تدریس سخنرانی
☐ روش تدریس ایفای نقش	☒ روش تدریس بحث گروهی
☐ روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒ روش تدریس پرسش و پاسخ
☐ روش تدریس اکتشافی	☐ روش تدریس نمایشی
☐ روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐ روش تدریس مبتنی بر مورد
	☐ روش تدریس در گروه‌های کوچک

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

☐	ماکت	☒	پاورپوینت
☐	کتاب	☒	جزوه
☐	مانکن	☒	بیمار شبیه سازی شده
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	پوستر
☐	بیمار واقعی	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	فیلم آموزشی
سایر موارد: ...			

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

عرصه آموزش: کلاس درس / آموزش نظری

- حضور منظم و فعال در جلسات آموزشی
- مطالعه منابع و مطالب معرفی شده پیش از هر جلسه
- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به سؤالات آموزشی
- تحلیل و تفسیر سناریوهای بالینی مرتبط با مباحث گوارش و کبد
- انجام تکالیف و فعالیت های آموزشی تعیین شده توسط مدرس

فرصت های آموزشی: سمینار، کنفرانس کلاسی، ژورنال کلاب، ارائه مورد

- ارائه مباحث تعیین شده توسط مدرس
- مشارکت در بحث و تحلیل موارد آموزشی
- مطالعه و مرور منابع و مقالات علمی مرتبط
- ارائه خلاصه مباحث یا مقالات منتخب در کلاس
- مشارکت فعال در ارزشیابی تکوینی و بحث های گروهی

نحوه ارزیابی فراگیران:

■	سئوالات چند گزینه ای	■	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
■	سئوالات صحیح-غلط	■	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پورتفولیو	☐	لاگ بوک
☐	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☐	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

سایر موارد: ...

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون پایان ترم (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای ، تشریحی)	۱۹
۲	مشارکت در بحث گروهی	۱
۳		
۴		
۵		

سیاست ها و قوانین:

- حضور منظم و به موقع در جلسات آموزشی الزامی است.
- رعایت نظم، احترام متقابل و اخلاق حرفه‌ای در محیط آموزشی ضروری است.
- مطالعه منابع معرفی شده و آمادگی برای مشارکت در مباحث کلاسی مورد انتظار است.
- انجام و تحویل به موقع تکالیف و فعالیت‌های آموزشی الزامی است.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس/ مدرسین
۱	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش	ساختمان و عملکرد طبیعی دستگاه گوارش آشنا شود.	۱. آناتومی دستگاه گوارش را شرح دهد. ۲. عملکرد بخش‌های مختلف دستگاه گوارش را توضیح دهد. ۳. ارتباط ساختار و عملکرد دستگاه گوارش را بیان کند.	
۲	دیس‌پپسی	علل و مکانیسم‌های ایجاد دیس‌پپسی آشنا شود.	۱. دیس‌پپسی را تعریف کند. ۲. علل شایع آن را بیان کند. ۳. رویکرد تشخیصی اولیه را شرح دهد.	
۳	اختلالات بلع	علل و تظاهرات اختلالات بلع آشنا شود.	۱. انواع دیسفاژی را افتراق دهد. ۲. علل شایع اختلال بلع را بیان کند. ۳. رویکرد تشخیصی را توضیح دهد.	
۴	ریفلاکس	پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی ریفلاکس آشنا شود.	۱. مکانیسم‌های ایجاد ریفلاکس را شرح دهد. ۲. علائم بالینی را تشخیص دهد. ۳. عوارض بیماری را بیان کند.	
۵	تهوع و استفراغ	مکانیسم‌ها و علل تهوع و استفراغ آشنا شود.	۱. مکانیسم‌های ایجاد تهوع و استفراغ را توضیح دهد. ۲. علل شایع را بیان کند. ۳. رویکرد تشخیصی را شرح دهد.	
۶	خونریزی گوارشی	علل و اصول ارزیابی خونریزی گوارشی آشنا شود.	۱. خونریزی گوارشی فوقانی و تحتانی را افتراق دهد. ۲. علل شایع را بیان کند. ۳. اقدامات اولیه تشخیصی را توضیح دهد.	
۷	اسهال حاد و مزمن	علل، مکانیسم‌ها و رویکرد تشخیصی اسهال آشنا شود.	۱. اسهال حاد و مزمن را تعریف و افتراق دهد. ۲. علل شایع هر یک را بیان کند. ۳. رویکرد تشخیصی مناسب را شرح دهد.	
۸	سوءجذب	پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی سوءجذب آشنا شود.	۱. علل سوءجذب را بیان کند. ۲. علائم بالینی را تشخیص دهد. ۳. یافته‌های آزمایشگاهی مرتبط را تفسیر کند.	
۹	یبوست	علل و مکانیسم‌های ایجاد یبوست آشنا شود.	۱. علل شایع یبوست را بیان کند. ۲. علائم هشدار را تشخیص دهد. ۳. رویکرد تشخیصی را شرح دهد.	
۱۰	درد شکم	علل و مکانیسم‌های ایجاد درد شکم آشنا شود.	۱. انواع درد شکم را توضیح دهد. ۲. تشخیص‌های افتراقی را	

			مطرح کند. ۳. علائم هشدار را شناسایی کند.	
۱۱	بیماری‌های مری	بیماری‌های شایع مری و تظاهرات آن‌ها آشنا شود.	۱. بیماری‌های شایع مری را نام ببرد. ۲. علائم بالینی را بیان کند. ۳. اصول تشخیص را شرح دهد.	
۱۲	بیماری‌های معده و دئودنوم	پاتوفیزیولوژی بیماری‌های معده و دئودنوم آشنا شود.	۱. علل زخم پپتیک را بیان کند. ۲. تظاهرات بالینی را توضیح دهد. ۳. عوارض بیماری را تشخیص دهد.	
۱۳	بیماری‌های پانکراس	بیماری‌های شایع پانکراس آشنا شود	۱. پانکراتیت حاد و مزمن را توضیح دهد. ۲. علائم بالینی را تشخیص دهد. ۳. یافته‌های آزمایشگاهی را تفسیر کند.	
۱۴	بیماری‌های التهابی روده (IBD)	پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی IBD آشنا شود.	۱. بیماری کرون و کولیت اولسراتیو را توصیف کند. ۲. تفاوت‌های آن‌ها را بیان کند. ۳. عوارض بیماری را شرح دهد.	
۱۵	سندرم روده تحریک‌پذیر (IBS)	پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی IBS آشنا شود.	۱. IBS را تعریف کند. ۲. معیارهای تشخیصی را بیان کند.	
۱۶	آناتومی و فیزیولوژی کبد و مجاری صفراوی / فیزیوپاتولوژی و تظاهرات بیماری‌های کبدی	ساختمان، عملکرد و بیماری‌های شایع کبدی آشنا شود.	۱. عملکردهای اصلی کبد را توضیح دهد. ۲. تظاهرات بالینی بیماری‌های کبدی را بیان کند. ۳. یافته‌های آزمایشگاهی مهم را تفسیر کند.	
۱۷	سیروز، بیماری‌های ارثی کبد، کلستاز، سنگ‌های صفراوی و تومورهای کبد	بیماری‌های مزمن کبد و مجاری صفراوی آشنا شود.	۱. پاتوفیزیولوژی سیروز را توضیح دهد. ۲. بیماری‌های ارثی مهم کبد را نام ببرد. ۳. علل کلستاز و سنگ‌های صفراوی را بیان کند. ۴. تظاهرات تومورهای کبدی را شرح دهد.	

منابع درس:

۱. Harrison's Principles of Internal Medicine, 22nd Edition

۲.

۳.

۴.

٥.

٦.